

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 15 - 21 ก.พ. 2567

เหตุการณ์อื่น ๆ

ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ ดำเนินการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายอาสาสมัครแรงงานข้ามชาติ ด้านระบาดวิทยา เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและการติดตามสอบสวนโรค จ. อุบลราชธานี ปี 2567 ระหว่างวันที่ 20 - 21 ก.พ. 2567 ณ ห้องประชุมเขื่อนสิรินธร อ. สิรินธร จ. อุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็น ด้านระบาดวิทยาในการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและการติดตามสอบสวนโรคแก่อาสาสมัครแรงงานข้ามชาติ และสร้างเครือข่ายในการประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 50 คน ได้แก่ อาสาสมัครแรงงานข้ามชาติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่จาก สสอ. สิรินธร ร.พ. สิรินธร ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ ชองเม็ก สสจ. อุบลราชธานี โดยมีวิทยากรจากสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กองระบาดวิทยา มูลนิธิรักเกียรติ มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย เครือข่ายมหาวิทยาลัยสุขภาพหนึ่งเดียวแห่งประเทศไทย
- ข้อมูลจาก BlueDot Event Alerts รายงานเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 พบผู้ป่วยไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H9) ในเขตบริหารพิเศษฮ่องกง สาธารณรัฐประชาชนจีน พบผู้ป่วยเด็กหญิง อายุ 1 ปี 10 เดือน ไม่มีประวัติสัมผัสสัตว์ปีก ขณะนี้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ด้วยอาการ มีไข้ ไอ มีเสมหะ ก่อนหน้านี้มีรายงานว่ามารดาของผู้ป่วยมีอาการเจ็บคอ ในปี 2542 เขตบริหารพิเศษฮ่องกงพบรายงานผู้ป่วยโรคดังกล่าวจำนวน 9 ราย ไม่พบผู้เสียชีวิต

“โรคลีเจียนแนร์” ภัยใกล้ตัวรู้ไว้ไม่เสีย

จากรายงานเหตุการณ์ตรวจสอบข่าวการระบาดในประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ระหว่างวันที่ 12 - 18 ก.พ. 2567 พบรายงานผู้ป่วยโรคลีเจียนแนร์ในพื้นที่จังหวัดท่องเที่ยวบางแห่งในประเทศไทย ขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนโรค โรคนี้ถือเป็นโรคหนึ่งซึ่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ประเทศไทยมีรายงานการพบผู้ป่วยลีเจียนแนร์ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2527 เป็นผู้ป่วยชาวไทย ต่อมาพบรายงานในผู้ป่วยชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทยเกือบทุกปีแต่มีจำนวนไม่มาก โรคลีเจียนแนร์เกิดจากเชื้อแบคทีเรียที่มีผลเฉียบพลันต่อระบบทางเดินหายใจส่วนล่าง ติดต่อกันโดยการหายใจเอาละอองน้ำหรือของเหลวที่ปนเปื้อนเชื้อก่อโรคเข้าไป อาการของโรคมีทั้งอาการทั่วไปจนถึงอาการหนัก โดยอาการทั่วไปจะมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ คือ มีไข้ ปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ ไอ คลื่นไส้ อาเจียน ชาวบ้านเรียกว่าโรคไขปอนเตียก แต่หากเชื้อโรคเข้าสู่ปอดและทำให้ปอดอักเสบ มีไข้สูง ไอ หายใจสั้น ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ อ่อนเพลีย หากไม่ได้รับการรักษาที่เหมาะสมอาจมีผลทำให้ระบบการหายใจล้มเหลวและเสียชีวิตได้ โดยอาการเริ่มแสดงในช่วง 2 - 10 วัน หลังได้รับเชื้อแต่ส่วนใหญ่จะปรากฏอาการภายใน 5 - 6 วัน สำหรับโรคไขปอนเตียกส่วนใหญ่จะปรากฏอาการภายใน 1 - 2 วัน โรคนี้ไม่ใช่โรคใหม่และไม่ได้เกิดขึ้นได้ง่าย การแพร่ระบาดมักอยู่ในวงจำกัดเฉพาะผู้ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกัน มักพบในนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรม เช่น โรงแรมหรือสถานที่พักอาศัยชั่วคราว ประเภท เกสท์เฮาส์ ห้องเช่า หรือรีสอร์ต เป็นต้น ทั้งนี้การที่พบเชื้อในสถานที่ดังกล่าวอาจเนื่องจากเจ้าของผู้ประกอบการขาดการรักษาความสะอาดที่ถูกต้องของระบบน้ำใช้ในสถานบริการ ซึ่งระบบน้ำใช้นี้นำมาใช้ในกระบวนการทำความเย็นของเครื่องปรับอากาศด้วย ผลการสอบสวนโรคที่ผ่านมามีพบว่าเครื่องปรับอากาศเป็นแหล่งโรคบ่อยครั้ง ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการบริการที่พักอาศัยควรปฏิบัติตาม “คู่มือการควบคุมเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาด โรคลีเจียนแนร์” ซึ่งสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ประกอบการ รวมถึงประชาชนทั่วไป ได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงการเกิดโรครดังกล่าวในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่แจ้ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุขและหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ร่วมกันประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้าน รวมทั้งผู้ประกอบการที่พักอาศัย เช่น โรงแรม เกสท์เฮาส์ รีสอร์ต ห้องเช่า ให้ทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับโรคลีเจียนแนร์ สาเหตุการเกิดโรค การติดต่อ การสังเกตอาการเบื้องต้น โดยเฉพาะสถานประกอบการควรมีการตรวจสอบความสะอาดของระบบน้ำที่ใช้ในกระบวนการทำงานของที่พักอาศัยอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะกระบวนการที่นำมาใช้กับเครื่องปรับอากาศ สำหรับประชาชนควรรู้จักการสังเกตอาการเบื้องต้น โดยเฉพาะหากมีประวัติเดินทางไปพักค้างแรมนอกสถานที่ถ้ามีอาการผิดปกติ เข้าได้กับโรครดังกล่าวควรพบแพทย์เพื่อรับการรักษาทันที พร้อมแจ้งประวัติเสี่ยงเกี่ยวกับการเดินทางเข้าพักตามสถานที่ต่าง ๆ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ควรเฝ้าระวังการตรวจประเมินระบบความสะอาดของระบบน้ำใช้สำหรับสถานบริการที่พักอาศัยในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการเกิดการระบาดของโรคลีเจียนแนร์ในพื้นที่

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

อ้างอิง

- <https://www.pidst.or.th/A225.html>
- <https://he05.tci-thaijo.org/index.php/WESR/article/view/214>
- <https://www.gcc.go.th/?p=84374> <https://www.gcc.go.th/?p=103642>
- <https://thestandard.co/moph-legionella-pneumophila/>
- ข้อมูลจาก : กลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567
- ขอบคุณภาพจาก : การควบคุมปัญหาการแพร่ระบาดของ โรคลีเจียนเนอริส สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข